STICUSA KNIPSELKRANT 55

uit:

WHERE TO GO FOR WHAT

VOLUME 1 NUMBER 3 OCTOBER 1984

188 YEAR OLD BUILDING HOUSES ARUBAN MUSEUM

On August 23rd of this year, the newly restored King Willem III Tower and Fort Zoutman in Oranjestad, which now houses a museum of Aruban history and artifacts was opened.

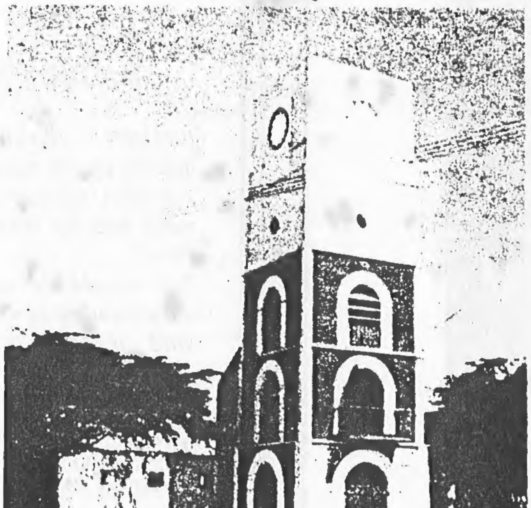
The Fort, completed in 1796, was built as a defense against pirates that roamed the Caribbean and often came to Aruba to steal horses and whatever else they wanted or needed. Named in honor of Dutch Rear Admiral Johan Arnold Zoutman, a hero of the Dutch-English Wars of that time, the Fort also served as offices for the Government of Aruba from 1816 to 1911.

In 1896, the Tower was added to the Fort and was used as a lighthouse. The petrol lamp in its spire was first lit on the birthday of King Willem III of Holland for whom the Tower was named.

In the 1960's the Cultural Center of Aruba leased the Fort and the Tower from the Government in order to restore both buildings. Although restoration was begun in 1974, construction problems brought the work to a halt. In 1980 work began again and was completed in 1983.

After entering the Tower, where there are guides available, visitors continue through a court yard to the Fort Museum where there are many excellent collections of historical interest as well as geological and anthropological displays.

Among the artifacts is a flag used in 1879 to honor the wedding of King Willem III and Queen Emma of Holland. It was used continuously thereafter to honor the Royal Family celebrating birthdays and weddings.

Newly opened Fort Zoutman Museum and King Willem Tower.

Part of the coin collection of the Numismatic Museum, located at the Cultural Center next to San Francisco Church in Oranjestad, on display here shows coins used at the time of King Willem III as well as quiripas, which are "shell" coins used by the first Indian settlers in exchange for goods.

There are examples of the tools used by fisherman including a trap of unique design that is woven in several sections and constructed into its unusual but most effective shape.

A collection of kitchen utensils not only shows the early methods but also the ingenuity of the people. There are stones for grinding corn; a step-by-step display for making coffee from green bean through to the pot; implements for preparing funchi (cornmeal dish similar to polenta) and pan pati

2.0.2.

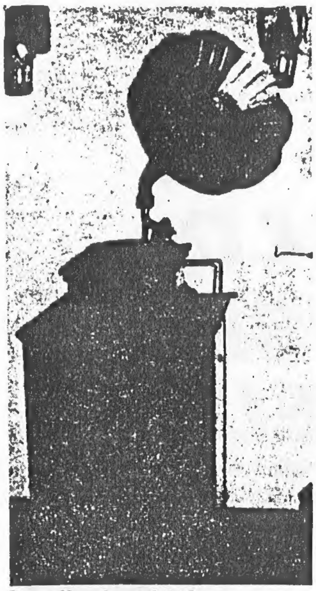
Vervolg Museum

(a flat bread cooked on a griddle similar to southern corn bread).

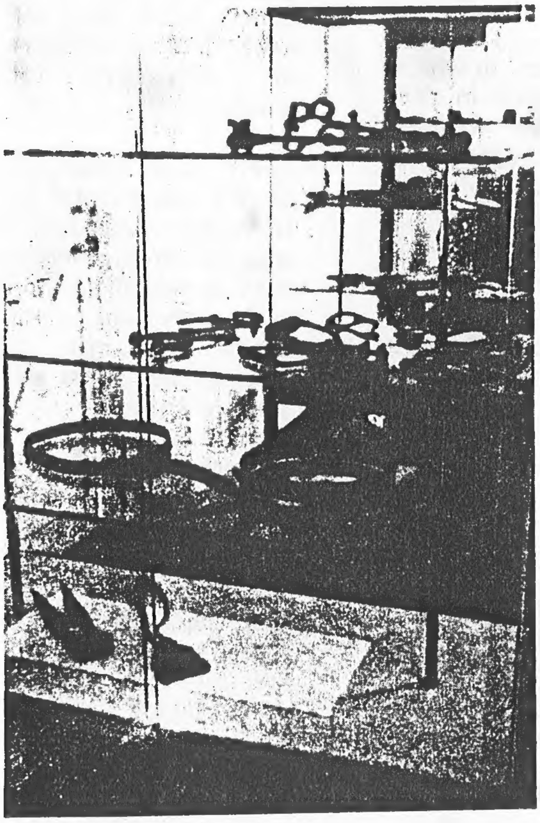
Many of the names of these items originated in Dutch or Spanish but became Papiamento, the language of Aruba. Ask your guide about them and you'll get a quick lesson in how a language developes.

You will see containers for carrying water (since there was limited fresh water until the desalinization plant was built) and how it was tranported by donkey. Tools for agriculture can be seen along with cactus "grabbers" needed to build fences; a model of an aloe plantation; and Indian ceramics and artifacts.

Another interesting exhibit is a lovely large 19th century room completely furnished down to the smallest detail along with a display of hand embriodered and crocheted items.

On display,19th century phonograph and lamps.

Part of the Museums artifacts showing equipment for donkeys used as tranportation and water cariers.

The Tower and The Fort Museum, located just off the Boulevard behind the Government offices are open from Monday to Friday from 9am to 4 pm and Saturday from 9 am to noon. Admission is one guilder (55 U.S.cents) for adults and 25 U.S.cents for children.

OLD ARUBAN FINDS

Archeology Museum across from the Police Station in Oranjestad. Excellent examples and prime display of early Indian culture and yet not defined geological strata. Open Monday to Friday from 8 am to noon, and 1:30 to 4:30 pm.

AMIGOE 2/11-84

De Beurs Woensdag 31 oktober 1984

KINDERBOEKWEEK OP ST. MAARTEN MET THEMA "THE YEAR 2001 AND I"

(van onze korrespondente)

PHILIPSBURG - Het thema van de 9e jaarlijks plaatsvindende kinderboekenweek "The Year 2001 and I" bleek een bron van inspiratie voor de participerende lagere scholen van St. Maartên. De officiele opening. , zondag 21 oktober j.l. omvat speeches van boekenweek stichtings voorzitster Josyanne Fleming, bibliothecaresse Blanca Hodge en "First Lady" C. Richardson-Nicolaas die tevens de officiele opening namens haar echtgenoot (afwezig i.v.m. de aankomst van Gouverneur Römer) verrichtte.

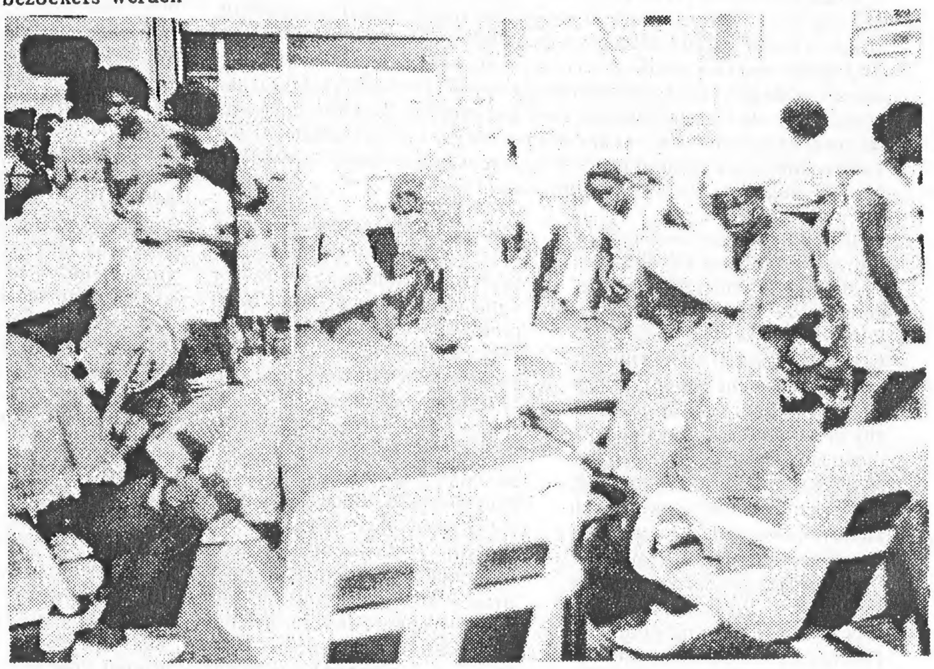
Hoogtepunten van de opening waren wel de presentaties van de diverse scholen over het thema, uitgebeeld in liedjes, schetsjes en gedichtjes. Ook Rigobert Gumbs mocht een warm applaus ontvangen als winnaar van het bekroonde thema ontwerp, welke op T-shirts, uitnodigingen en programma's uitgebeeld werd.

Na het officiele gedeelte werd een ieder in de gelegenheid gesteld de buitengewoon interessante expositie te bezoeken. Deze was samengesteld uit bibliotheekboeken, tekeningen en handenarbeidprojekten afkomstig van de scholen. De bekende stringband "Colebra" zorgde voor een gezellig sfeertje terwijl snacks en drinks aan de ruim 350 bezoekers werden geserveerd.

Gedurende de rest van de week waren er diverse aktiviteiten voor de schoolkinderen georganiseerd, zoals entertainment voor en door de schooljeugd, poppekast en goochelen, speurtocht, drama workshops etc. Ook hebben alle scholieren een voor deze gelegenheid uitgebrachte boekenweek krant ontvangen. De afsluiting van de boekenweek met prijsuitreikingen vond plaats op vrijdag 26 oktober in de Gym van de FVPT-school.

Leden van de "Children Bookweek Foundation" kunnen terugzien op een suksesvolle 9e kinderboekenweek.

Temeer, daar hun doel: het stimuleren en motiveren van lezen onder de schooljeugd door dergelijke aktiviteiten zichtbare resultaten oplevert.

PHILIPSBURG — De belangstelling voor de opening van de 9e jaarlijkse kinderboekenweek op St. Maarten was zeer groot. De bekende stringband "Colegra"Colebra" zorgde voor de muzikale omlijsting.

DE BEURS Dinsdag 30 oktober 1984

Afbouw bibliotheek

WILLEMSTAD -- Curaçao werd een tweede monster in Willemstad bespaard.

De D.O.W. heeft het contract voor het afmaken van de nieuwe bibliotheek te Scharloo aan Petromar gegeven die op 1 october j.l. met de werkzaamheden is begonnen. Door het faillesement van de Albo waren de werkzaam-Heden voor een lange periode uitgesteld voordat ze nu door Petromar werden hervat.

Dit bedrijf zal het werk uitvoeren voor een bedrag dat 900.000 lager is dan de andere bieders.

Het hele project zou aanvankelijk 12,7 miljoen gulden hebben gekost, maar het bedrag is nu opgelopen tot 14,6 miljoen gulden.

Het afbouwen van de biliotheek zal twintig maanden in beslag nemen en zal naar schatting in juli 1986 gereed zijn.

De Beurs Donderdag 1 november 1984

NIEUWE STRAATNAMEN VOOR BONAIRE

(van onze korrespondent)

KRALENDIJK - Bij eilandsbesluit zijn op 18 oktober nieuwe namen vastgesteld voor straten in Kralendijk. De meest opvallende zijn o.a. de Breedestraat wordt Kaya Grandi, de Kerkweg wordt Kaya Lodewijk D. Gerharts, de Bernardstraat wordt Kaya Jan N.E. Craane en de Koninginneweg wordt Kaya Corona. Van de andere straten worden nederlandse benamingen gewoon in het Papiamento vertaald.

De respectievelijke borden worden binnenkort geplaatst onder toezicht van de Verkeerspolitie. Het eerste bord zal ingepland worden bij de waterplant, dat voortaan "Kaya Rotterdam" zal heten. In de loop van de volgende week zullen alle zaken en bedrijven officieel op de hoogte gesteld worden van de veranderingen.

TIJDENS FORMATIE-OVERLEG DOOR PARTIJEN OVEREENGEKOMEN

Secties worden verspreid

Bureau Cultuur en Opvoeding prijkt hoog op decentralisatie-lijst

WILLEMSTAD/HILVERSUM— Eén van de Lands- instellingen die hoog op de decentralisatie- lijst van de huidige regering staat, is het Bureau Cultuur en Opvoeding. Decentralisatie van dit Lands- orgaan werd ondermeer tijdens het formatie- overleg aan de orde gebracht. Overeengekomen werd dat het bureau als een der eerste Landsdiensten voor het decentralisatie- proces in aanmerking komt. De vier secties waarover het bureau beschikt zullen deels de eilanden toegewezen worden en deels bij andere Lands- organen worden opgenomen.

Directeur van het Bureau Cultuur en Opvoeding, Edsel (Papy) Jesurun, zei in een verklaring tegenover de Amigoe, niet te willen spreken over een "opheffing" van het bureau. De taken die het bureau uitoefent zullen worden gesplitst. In zijn huidige vorm zal er inderdaad geen sprake meer zijn van een landelijk bureau voor cultuur en opvoeding; de werkzaamheden daarentegen zullen onverminderd worden voortgezet, aldus Jesurun.

Het proces van decentralisatie is overigens, zo liet hij weten, nog niet officieel op gang gebracht. Het diensthoofd zei dat met name gezien andersluidende berichten te willen benadrukken. Bij het bureau vond tot nog toe slechts één daadwerkeli ke overplaatsing plaats. Daarbij kwam ambtenaar Theo Hermelijn onder verantwoordelijkheid van het departement van Onderwijs te vallen. Een andere ambtenaar die eveneens naar dit departement werd overgeplaatst, Angel Salsbach, is niet uit het Bureau Cultuur en Opvoeding afkomstig. Die viel oorspronkelijk onder het Kadaster en fungeerde bij het bureau als een soort hospitant, bracht hij hieromtrent naar voren.

De sectie "internationale betrekkingen" van het bureau, zal in het vervolg als apart orgaan onder de naam Overlegorgaan Kulturele Samenwerking Nederlandse Antillen (OKSNA) verder gaan. In die organisatie zitten alle gedeputeerden van cultuur van de eilanden met een aantal van hun ambtenaren op dit gebied. De minister van Cultuur is qualitate qua voorzitter van het overleg- orgaan. In de praktijk komt het er evenwel op neer dat de ambtenaar voor het eiland- gebied Curaçao het voorzitterschap uitoefent. De bedoeling van het overleg- orgaan, dat anderhalve maand geleden door de toenmalige minister van Cultuur Jacques Veeris werd ingesteld, is om tot een gecoördineerde aanpak van het cultuurbeleid te komen, waarbij terdege rekening wordt gehouden met de wensen die er op de verschillende eilanden op dit gebied leven. Daar schortte het in het verleden namelijk nog wel eens aan, erkende Jesurun.

De OKSNA, die bij het departement van Onderwijs werd ingedeeld omdat ze daar het best bij lijkt aan te sluiten, zal daarom belast worden met onderandere de culturele verdragen met bijvoorbeeld Venezuela, België en wellicht in de toekomst ook Colombia. Daarnaast onderhoudt, aldus Jesurun, het overleg- orgaan ook de relaties met de Sticusa en de Adviesraad van het Koninkrijk. Bij het afsluiten van verdragen bestaat er dan immers voldoende voorkennis van hetgeen er bij de diverse eilanden leeft en welke wensen deze bovendien ten aanzien van de internationale betrekkingen koesteren. In het programma van een cultureel verdrag kan daarmee in de toekomst derhalve ruimschoots rekening worden gehouden.

Decentralisatie van de secties administratie, documentatie en anthropologie en archeologie, vond nog niet plaats, maakte hij bekend. Dat zal binnen afzienbare tijd gaan gebeuren. De ambtenaren werkzaam in de administratieve sectie zullen hoogstwaarschijnlijk in een passende functie bij een andere lands- instelling worden ondergebracht, terwijl er voor de afdeling documentatie plannen bestaan deze bij de Regerings- voorlichtings- dienst in te delen. De sectie anthropologie en archeologie, meende hij, zal hetzij een op zichzelf staande stichting worden, of een landsdienst.

De decentralisatie beschouwt Jesurun als een logische stap. Vooral, zo gaf hij te kennen, omdat in het verleden toch al vaak sprake was van doublures, waarbij het Bureau Cultuur en Opvoeding nagenoeg hetzelfde deed als bijvoorbeeld de eilandsdienst voor cultuur. Zaken als exposities en uitvoeringen zijn per slot van rekening een specifiek eilandelijke aangelegenheid, argumenteerde hij.

Voor wat betreft ziin eigen functie als hoofd van het Bureau Cultuur en Opvoeding, zei Jesurun tenslotte zich daarover niet al te veel zorgen te maken. Hem staan meerdere mogelijkheden open, verklaarde hij. Hij kon bijvoorbeeld ter beschikking worden gesteld aan de regering en dan aan de hand van regeringsopdrachten te werk worden gezet, terwijl hij daarnaast ook al de pensioen- gerechtigde leeftijd bereikte.

De OKSNA heeft inmiddels haar taak- stelling al aangevangen. Samen met vertegenwoordigers van de Antilliaanse Televisie Maatschappij (ATM), de NOS, de Wereld- omroep en de Sticusa, kwam enkele dagen geleden in Hilversum namens d[illegible] OKSNA Angel Salsbach voo[illegible] een twee dagen durend Antilliaans-Nederlands overleg bijeen.

Voor TeleCuraçao was hierbij aanwezig ATM- directeur Norbert Hendrikse en voor TeleAruba Mayra Maduro. Als vertegenwoordiger van Sticusa nam Jules de Palm aan de bijeenkomst deel.

Eén van de belangrijkste besluiten van dit overleg, is de samenwerking van de ATM met de Teleac, die zich bezighoudt met de productie van cursussen van uiteenlopende aard. In Hilversum werd overeengekomen dat de ATM, de Universiteit van de Nederlandse Antillen (UNA) en de openbare bibliotheken in het vervolg de beschikking zullen krijgen over deze Teleac- cursussen.

De cursussen welke voor [illegible] eilanden relevant zijn, zullen naar de Antillen worden gezonden en onder worden gebracht in de filmotheek op Aruba, waar over de geschikte afspeel- apparatuur wordt beschikt. De coördinatie van de aanvragen berust bij de ATM, die deze door zal sturen naar de Sticusa. Die onderhoudt op haar beurt het contact met de Teleac en betaalt voor de aanschaf van de cursussen tevens de kosten.

Aan die kosten werd binnen het bestaande budget nog geen plafond toegekend. Dat zal afhankelijk zijn van het aantal aanvragen dat binnenkomt. De cursussen zullen voorzien zijn van begeleidend materiaal dat allemaal ook bij de openbare bibliotheek kan worden verkregen.

Vervolg blz. 5

vervolg
Bureau
Cult. & Opv.

Sticusa verklaarde zich overigens in het overleg ook bereid in 1985 nog technische bijstand te verlenen aan de ATM. Indien daarom gevraagd wordt, aldus een eindverslag van de vergadering, is de Sticusa bereid voor dat jaar medewewrking te verlenen aan het mogelijk maken van een stage voor technische medewerkers van de ATM op Curaçao en Aruba. Daarbij lijkt het zinvol, zo luidt het verslag, dat deze medewerkers eerder bij de NOS dan bij de Wereldomroep gestationeerd worden. Voor co- producties tussen de ATM en de NOS tenslotte, werd afgesproken dat de tot nog toe gehanteerde procedure, terug zal worden gedraaid. Die procedure zou te ingewikkeld zijn. Het terugdraaien geschiedt zowel ten aanzien van de begroting als ten aanzien van andere technische en organisatorische aspecten. "Tussen de ATM en de NOS zal alles bespreekbaar zijn", luidt die passage uit het verslag.

AMIGOE
ZATERDAG 3 NOVEMBER 1984

WILLEMSTAD— De cursus ortografie van het papiamentu die op 13 augustus van start ging en waaraan veel enthousiaste mensen hebben deelgenomen is volbracht en menigeen kon op 2 november een diploma in ontvangst nemen. Verscheidene werknemers van de "Amigoe" hebben ook aan deze cursus deelgenomen. De best geslaagde onder het Amigoe personeel was Helen O' Connor, die op de foto het diploma krijgt overhandigd door de cursus- instructeur Bill Hoogenbergen.

AMIGOE ZATERDAG 3 NOVEMBER 1984

NEW AGE Wednesday October 31, 1984

THEATRE GROUP PRESENTS 'FRAGMENTS'

Fragments, a play by Murray Schisgal, was this past weekend staged at the Cultural Centre.

Directed by E. Bervoets, featuring as actors E. Bervoets, R. Heil, I. Valz and introducing B. Lake, Fragments depicts in tragi comedy fashion man's weaknesses and the illusive world in which we all live.

The play is set in a one-room apartment which is rigidly divided into three sections to accommodate three men - a drunk, a paraplegic and a well-dressed, working man who considers himself a writer.

As the story unfolds, the weaknesses of the drunk and the paraplegic are obvious: the former is ruled by his inability depending on others for money; while without others, the latter could do nothing which requires much movement.

The audience is at first amused by the actions of the players - especially those of the well-dressed, respectable writer.

However, the mood changes from amusement to sadness when it is realized that this character is really just as weak or maybe even weaker than the other two.

For his aoutward appearance cannot camouflage his inner turmoil and his lack of self-confidence which must be repeatedly rein forced by his roommates.

It is only compared to them that he is anything - he is better dressed, better educa ted and more ambitous.

In reality his whole life is a farce - he is insecure, has written nothing for years and works at a job which pays little.

Into this setting comes a school counselor who tries to help these three roommates. In the process, however, some of her problems are revealed as she attempts to understand the individuals she's confronted with.

Fragments is about human nature.

And so it makes the audience feel for the characters and hope for a happy ending.

Yet more than this, Fragments makes us think about ourselves, our fellow-men and the world in which we live.

At the opening of the play, which was produced by Spellbound - Foundation for the promotion of Arts and Culture - and the St. Maarten Council on the Arts, chairman of the foundation on Mr. E. Rosario called on the government to assist in the promotion of Arts and Culture on St. Maarten.

In this way, he said, St. maarten can be transformed into the cultural centre, possibly, of the Caribbean.

Amigoe
MAANDAG 29 OKTOBER 1984

APOKALYPSIS, EEN GESCHILDERD DAGBOEK

(een tentoonstelling van Jean Girigorie)

Een vrij groot aantal genodigden was zondagmiddag in Landhuis Bloemhof aanwezig bij de opening van de tentoonstelling Apokalypsis van de schilderes Jean Girigorie. Als woordvoerders ter opening van deze tentoonstelling waren daar de heer Capricorne als directeur van de kunstacademie en de heer Rozendaal als minister van cultuur. Daarna werden door de heer Domacassé een tweetal gedichten voorgedragen. Vervolgens werden een aantal oorkondes uitgereikt aan personen die zich hebben ingezet voor een grotere aandacht voor de kunst, en al met al werd deze opening een hele happening. De tentoonstelling zelf kwam (naast medewerking uiteraard van Mevrouw M. Henriquez) tot stand onder auspiciën van de sectie cultuur van het eilandgebied Curaçao die daarvoor alleszins gecomplimenteerd mag worden.

De tentoonstelling laat een vijftigtal schilderijen zien die voornamelijk dit jaar gemaakt zijn. Mocht de levenslust en de vitaliteit die eruit spreekt, niet van het doek af op de beschouwer overgaan, dan moet de enorme produktie van dit jaar hem of haar toch wel tot dat gevoel brengen. Het is een zo grote hoeveelheid schilderijen dat je in eerste instantie daardoor overweldigd wordt, zo in de categorie van "Wat moet ik daarmee nu toch doen?"

Men kan op twee zaken dan zijn aandacht richten, op het schilderen zelf, het vakmanschap, én op de wereld vanwaaruit gewerkt wordt. Uiteraard beïnvloeden die twee elkaar.

Als ik naar deze schilderijen kijk, dan denk ik aan de schilder ervan als aan een van leven bruisende persoonlijkheid. Het is (men vergeve mij de beeldspraak maar) een orkaan van gedachten en gevoelens, van kleuren, lijnen en vlakken die op je afkomen. De enorme exurberantie (liever dan het woord overvloed) beïnvloedt soms de kwaliteit van een schilderij — als het werk van een vakman — in negatieve zin. Afwerking en geduld zijn twee eigenschappen waarmee Girigorie het moeilijk heeft. Ze is zo vervuld van alle mogelijke ideeën dat het ene schilderij nog niet klaar is, of het idee voor een volgend schilderij overstelpt haar alweer. Niettemin is de intensiteit waarmee zij schildert zichtbaar in de innigheid en de lieflijkheid van een aantal van haar schilderijen (of details daarvan); een mooi voorbeeld is NOBLE SENTIEMENTO, dat door kleurkeuze, de overgave aan elkaar van de twee afgebeelde figuren en hun saamhorigheid tot de betere van deze expositie behoort.

Bij haar vorige expositie (in juni '82 in het Museum) viel vooral op de gerichtheid op zichzelf. "Vechten om jezelf" gaf ik destijds als centraal thema. Bij de expositie nu in Bloemhof is dat geheel anders. De gerichtheid van de schilderes betreft nu de ander, en dan — gelet op de titel van de expositie — de ander ná de ondergang. Voor zo ver ik dat kan 'aflezen' uit haar schilderijen is Girigorie bezorgd voor de toekomst, of dat nu de toekomst van Curaçao of (in ruimere zin) de toekomst van de wereld is. Zij voorziet een volledige ondergang en schreeuwt bij dat schrikbeeld om liefde temidden van de INSATISFACCION COLECTIVA zoals zij een van haar schilderijen noemt. Apokalyps is voor haar in eerste instantie 'einde van de wereld'; de nieuwe wereld schemert er nog niet in door (ADAN SIN FUTURO, DESESPERANZA EN LA TERRA of HOLOCAUSTO), of als dat wel het geval is, dan is die vooral onzeker (FUTURO INCIERTO heten 4 van haar schilderijen die daarover gaan).

Tegen het schrikbeeld van een totale ondergang verzet zich haar hele persoonlijkheid. Girigorie weigert dan ook te geloven dat liefde kapotgeslagen kan worden. Sensitief (kunstenaar) als zij is wordt zij daardoor erg kwetsbaar, maar toch blijft zij geloven dat liefde het enige wapen is waarmee je tegen deze dreiging kunt vechten. Het schilderij FLOR PARA UN VERDUGO spreekt in dezen boekdelen: vrouwen die weggaan van een man (die daar staat met een zweep en die een souteneur zou kunnen zijn) komen toch terug naar deze man mét een bloem! Het zou mij niet verbaasd hebben als deze schilderijen van Girigorie samen met gedichten over/naar aanleiding van die schilderijen waren geëxposeerd. De geëvoceerde werkelijkheid is vaak erg persoonlijk en maken het werk zelf niet eenvoudig toegankelijk.

Daarbij komt dat de veelheid van gedachten en filosofieën die de schilderes vervullen, als het ware wedijveren met de snelheid waarmee zij haar schilderijen realiseert. Men zou kunnen spreken van een geschilderd dagboek.

Er is rust nodig om het werk van Girigorie te bekijken, maar die rust wordt verstoord door de felheid die uit de verschillende doeken spreekt. Ook doen de gebruikte kleuren vaak een optimisme vermoeden dan niet door de uitgebeelde taferelen wordt gerechtvaardigd. Samenvattend moet ik wel zeggen dat het werk van Girigorie zeer de moeite waard is. Vergeleken met twee jaar geleden vind ik haar werk boeiender en heeft het — naar mijn gevoel — meer diepgang gekregen. Een van haar schilderijen noemde zij TIGER MI TRAS (vrij vertaald: er zit een tijger op mijn rug). Ik hoop dat Girigorie in staat zal zijn om die tijger te temmen, in die zin dat haar felheid en levenslust blijven, maar tevens dat er een grotere verfijning in haar werk komt.

SYBREN PAUL

Amigoe
MAANDAG 29 OKTOBER 1984

"Vier stegen-plan" van start

WILLEMSTAD— De Stichting Monumentenzorg in samenwerking met de Maduro & Curiel's Bank gaan op vijf november officieel van start met het renovatieplan "Vier stegenplan". De eenvoudige plechtigheid vindt plaats op de h[illegible]k Schrijnwerkerstraat/ Dijkst[illegible]at om half zes 's avonds.

Amigoe
VRIJDAG 2 NOVEMBER 1984

Nieuw Kinder programma

WILLEMSTAD— TeleCuraçao presenteert in samenwerking met het Departement van Cultuur en Opvoeding het kinderprogramma: "Awe mi k[illegible]n Buki". Dit programma zal [illegible]elenderwijs de noodzaak van het lezen introduceren daar dit de ontwikkeling van het kind bevorderd. De medewerkers van het programma zijn Diana Lebacs (coördinatie), Mila Palm, Richard Hooi, Etzel Provence en Laura Quast. Het programma dat 25 minuten duurt wordt twee keer per maand uitgezonden op de maandagen 5 en 19 november en 3 en 17 december om half zes 's avonds.

Met oog op afdeling in Rincon

Personeel Bibliotheek loopt stage op Curaçao

KRALENDIJK — Nu volgend jaar een afdeling van de Openbare leeszaal ook te Rincon geopend zal worden, is het dringend nodig gebleken enige jonge dames in de gelegenheid te stellen een stage te lopen op Curaçao. De komende twee maanden zullen er totaal zes meisjes in de gelegenheid gesteld worden hun kennis op te frissen en te vernieuwen.

De meisjes zullen in drie groepen van twee te werk gesteld worden en de nadruk tijdens de stageperiode ligt dan op de dienstverlening aan jeugd en volwassen leden. Daarnaast zal ook extra aandacht besteed worden aan het titelbeschri ven van inkomende boeken, de indeling en de etikettering. Tenslotte zal ook aandacht besteed worden aan het bevorderen van het lezen onder de jeugd. De dames die op Curaçao belast zijn met de begeleiding van de stagiaires zijn Maria Moo, Rayna van Gils-Bikker en Marvis Amerikaan, Evelijn Everts en Lucio van Wijngaarden, die allen reeds ervaring hebben op de uitleenafdeling voor volwassenen, bibliobus, kinderafdeling, catalogusafdeling en boekverzorging.

De algemene leiding en coordinatie ligt in handen van Viola Statie en Greta de Lannoy van de Openbare leeszaal van Bonaire. De Bonaireaanse jongedames die in de gelegenheid worden gesteld de stage te lopen zijn Misorgia Beamont, Dorothy Cicilia, Liselle Emers, Jeslyn Frans, Kathleen Piar en Dulcela Vlijtig.

Amigoe
MAANDAG 5 NOVEMBER 1984

Drie Antilliaanse STUDENTEN, die een muziekopleiding volgen aan het "Berklee College of Music" in Boston zullen deze maand deelnemen aan concerten die door het instituut verzorgd worden. Het betreft Carlyle Barriteau uit Sint Maarten, Brigitte Provence en Elmer Louis beiden afkomstig van Curaçao. Het "Berklee College" is een internationaal muziekopleidings- centrum dat bezocht wordt door meer dan 600 buitenlandse studenten uit 75 verschillende landen.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN
Zaterdag 3 november 1984

OP TELECURACAO

Nieuw programma voor de jeugd

WILLEMSTAD - Lektuur is zeer belangrijk bij de ontwikkeling van de jeugd. Het lezen van een boek helpt de jeugd zijn woordenschat uit te breiden en stelt hem bovendien in staat de zinnen goed te formuleren. Tevens maakt hij kennis met nieuwe horizonten waardoor zijn fantasie en kreativiteit tot ontwikkeling worden gebracht.

TeleCuraçao, in samenwerking met het Departement van Onderwijs & Kultuur, gaat binnenkort beginnen met een programma voor de kinderen getiteld "Awe mi ke un buki" (Vandaag wil ik een boek). De "produktie" is in handen van Loupe en TeleCuraçao. Diana Domacasse-Lebacs is belast met de koordinatie-werkzaamheden.

"Vandaag wil ik een boek" is meer dan alleen maar een edukatief programma. De medewerkers gebruiken "aantrekkelijke" technieken, zoals muziek, dans, dramatische kunst (verbaal en kreatief) teneinde de belangstelling voor de lektuur bij het kind te stimuleren.

Het programma duurt 25 minuten en zal twee keer per maand te zien zijn: op 5 en 19 november, 3 en 17 december 1984 om 17:30 uur. Medewerkers zijn: Diana Lebacs, Mila Palm, Richard Hooi, Etzel Provence en Laura Quast. Later zullen de volgende personen zich voegen bij het 'team': Ramon William, Arthur Leuden, Inge en Herman Schnitzler.

''Vierstegenplan'' nog dit jaar van start

Restauratie van Otrabanda van belang voor toerisme

WILLEMSTAD— De restauratie van Otrabanda geeft niet alleen werkgelegenheid tijdens de werkzaamheden, maar is vooral van zeer groot belang voor het toerisme op Curaçao, dat is de mening van de stichting Monumentenzorg.

Tijdens een korte ceremonie met veel publiek van vooral "Otrabandistanan" ging men gisteren van start met de restauratie van het zogenaamde "Vier stegen- plan". Dit gebeurt door de Stichting Monumentenzorg die daarbij een aanzienlijke steun van de Maduro & Curiels Bank en van de overheid heeft gekregen.

De feitelijke restauratie gaat vóór één januari van start, zo zegde gistermiddag voorzitter Jacky Voges van de Stichting Monumentenzorg toe. Het gaat om een blok woonhuizen en kleine gebouwen typerend voor de Curaçaose bouwstijl van rond 1850, gelegen tussen de Schijnwerkersstraat, Van Dijkstraat, Zaantjessteeg en St. Martinsteeg. Het ligt in de bedoeling dat de huidige bewoners van het perceel daar ook na de restauratie blijven wonen. Er zullen dan ook een aantal moderne faciliteiten zoals toilet, douche en keuken in huizen worden aangebracht. Twee van de kleinere gebouwen worden geschikt gemaakt als aparte wooneenheden voor bejaarden of jongeren. Ook wordt er een centrale T.V. antennemast aangebracht. Verder zal ook de riolering, het wegdek en de straatverlichting verbeterd worden.

De heer Dito Abbad heeft de directie en toezicht over dit project dat vanuit het oogpunt van Monumentenzorg van groot belang is vanwege de fraaie architectuur en het feit dat met deze restauratie een eerste stap wordt gezet in de richting van het behoud van oud- Otrabanda. Naar Jacky Voges tijdens een persconferentie gistermiddag vóór het officiele gebeuren verklaarde, wordt het behoud van Otrabanda als woonwijk als een integraal deel gezien van het voorgenomen stadsherstel. De Stichting Monumentenzorg bestaat nu dertig jaar. Haar eerste zorg waren voornamelijk de landhuizen. Nu wil de stichting echter ook aandacht besteden aan de kleinere monumenten, aldus Voges. Het is echter niet alleen de stichting die de monumenten moet restaureren en onderhouden. De mensen, voornamelijk de bewoners, zelf moeten zich terdege bewust worden van hun verantwoordelijkheid hierbij, zo vindt de voorzitter.

Zowel Jacky Voges als Wim Snelders van de Dienst Ruimtelijke Ontwikkeling en Volkshuisvestiging (DROV) wezen op het belang van de restauratie voor het toerisme. Naar Snelders verklaarde is een mooie binnenstad met historische waarde het enige wat we de toeristen kunnen bieden. Daarbij biedt de restauratie ook werkgelegenheid, hetgeen in deze economische malaise ook een positief punt is.

Directeur Lio Capriles van de Maduro & Curiels Bank noemde de investering van 300.000 gulden de beste investering uit de geschiedenis van de Bank. "Niet alleen omdat de bank iets wil teruggeven aan Curaçao voor het vele goede dat Curaçao de bank heeft geschonken, maar omdat wij er van overtuigd zijn, dat deze donatie zal bijdragen tot een beter Curaçao. Deze grote gift werd door de bank, in de loop der laatste jaren gespaard om een bedrag achter de hand te hebben, wanneer zich ooit een belangrijk project als dit zou voordoen." De Bank- directeur sprak verder de hoop uit dat deze stimulans andere particulier ondernemingen die ertoe in staat zijn, zal aanmoedigen iets dergelijks te doen en dat de overheid ook spoedig zal beginnen Curaçao te herstellen, zoals dat betaamt. Behalve een donatie van 300.000 gulden heeft de Maduro & Curiels Bank de stichting ook een zachte lening verstrekt van 500.000 gulden voor een periode van tien jaar. De overheid heeft haar subsidie aan de Stichting verhoogd met 50.000 gulden per jaar met welke een groot gedeelte van de aflossing betaald kan worden.

Tijdens de toespraken gistermiddag bleken velen uit Otrabanda afkomstig te zijn, de echte "Otrabandistanan". Zowel gedeputeerde George Hueck, die in zijn functie als waarnemend gezaghebber het woord voerde, als gouverneur Rene Römer, haalden jeugdherinneringen op uit de tijd dat zij in Otrabanda kattekwaad uithaalden. George Hueck stelde dat het op te zetten fonds met tripartite inkomsten van de regering, de werkgevers en werknemers, haar eerst steun moet geven aan een ander plan ter restauratie van Otrabanda. Ook hij wees op de verantwoordelijkheid van iedereen om de monumenten in goede conditie te houden.

Met het onthullen van het straat- naambord "Hanchi Makaya" ging het project van start. Jacky Voges stelde hierbij voor dat in de toekomst alle straatnamen een tweede bord erbij krijgen met de eigenlijke, historisch gegroeide naam van die straat. Hij riep hierbij vooral de oudere "Otrabandistanan" op om te helpen al deze namen te verzamelen.

Indringende film

Filmliga met De afstand

ORANJESTAD — De Filmliga Aruba vertoont donderdagavond om half negen in de Openbare Bibliotheek de film «De Afstand» onder regie van Jan der Velde, René Seegers en Leon de Winter. De film werd in 1981 opgenomen in kleuren door Sjoerd Jansen, waarin meegespeeld wordt door Bennie Toeters, Ruud Westerkap en Paul Berenos.

Een jonge zeeman, Luuk van Oorschot, bekijkt tijdens zijn reis op een tanker door het Midden-Oosten de Super 8- filmpjes die hij in de voorgaande jaren gemaakt heeft met en voor zijn vriend Tonnie Damen. Hij heeft de filmpjes laten opsturen naar Port Said, nadat hij het nieuws had gehoord van de zelfmoord van Tonnie (via een overdosis heroïne). Luuk heeft in het verleden als enthousiast amateur- filmer een soort filmdagboek gemaakt en bekijkt die filmpjes nu met andere ogen. Hij zoekt naar een antwoord op de vraag van het waarom van deze zelfmoord en komt daarbij terecht bij zichzelf. «De Afstand» is in sommige gezichten een on- Nederlandse film geworden, vooral door het spaarzame, maar wel functionele gebruik van het gesproken woord. Een indringende film over eenzaamheid en falend menselijk contact.

DRS BART BREDERO
...witte olifanten...

VANDAAG

AMIGOE

VRIJDAG 9 NOVEMBER 1984

DE ANTILLEN HIELDEN "WITTE OLIFANTEN" OVER

Drs Bart Bredero:

Ontwikkelingshulp in proces van aftakeling

WILLEMSTAD— Door ontwrichting van het internationale kredietverkeer is de ontwikkelingshulp aan derde wereldlanden in een proces van aftakeling terecht gekomen. Bij het tekort schieten van de ontwikkelingshulp, zoals ook geldend voor de Nederlandse Antillen, spelen verschillende factoren een rol, namelijk de misvatting omtrent de infra structuur en de ideologie van de armoede. Daar kan de bevolkings explosie als derde factor aan toegevoegd worden.

Zo stelde drs Bart Bredero gisteravond tijdens een lezing met als titel "Ontwikkelingshulp aan derde Wereld landen: de stem van het ontvangende land". [illegible] lezing werd gisteravond in de UNA gegeven in het kader van de "De la Try Ellis"- lezingen.

Drs Bredero, die tot voor enkele jaren vertegenwoordiger van de Nederlandse Regering voor Ontwikkelings samenwerking was op de Nederlandse Antillen, stelde dat zeker de factor infra structuur bij de hulp aan de Nederlandse Antillen een grote rol heeft gespeeld. Hij noemde hierbij als "witte olifanten" de weg naar het Concorde Hotel op Curaçao, de pier op Sint Eustatius, het aloë- station op Bonaire en de community boat van de Bovenwinden. "Jarenlang hebben de regeringen van Amerika, Rusland en ook andere landen gemeend en er ook naar gehandeld, dat de aanleg van een haven, een wegennet, een krachtwerk of één of andere basisindustrie het proces van economische groei in een derde wereld land vol- automatisch op gang zou brengen. In veel gevallen is het bouwen van infra- structurele voorzieningen op een mislukking uitgelopen.

De infra- structurele aanpak op de Nederlandse Antillen heeft gelukkig niet geleid tot calamiteiten als in de grote Latino- landen. Van de andere kant dient wel vast gesteld te worden dat steeds meer blijkt, dat dertig jaar infra- structurele ontwikkelingshulp de verzelfstandiging van deze eilanden geen stap verder gebracht heeft. Hoogstens kan men stellen, maar dat is moeilijk te bewijzen, dat erger is voorkomen", aldus drs Bredero.

De redenen waarom de infrastructurele aanpak van het armoede vraagstuk in derde wereld landen is mislukt, zijn volgens Bredero op de eerste plaats, dat voordat onwikkelingshulp aan derde wereld landen goed op gang kwam, er twee uitingen van ontwikkelingshulp zijn geweest, die weliswaar niet naar derde wereld landen gingen en ook nimmer met het woord ontwikkelingshulp zijn aangeduid, maar desondanks zeer succesvol zijn verlopen. Bredero doelde hiermee op het Marshall plan voor economische hulp na de Tweede Wereldoorlog, aan Europa en de Amerikaanse hulp, meest uit de particuliere sector, bij het opnieuw uitrusten van de Japanse economie, eveneens na de Tweede Wereld oorlog. "Het succes van de economische hulpverlening aan Europa en Japan heeft vermoedelijk onbewust de bewindvoerders en de publieke opinie zodanig beinvloed, dat dit toen tot de economische hulpverlening aan derde wereld landen heeft geleid", zo verklaarde Bredero.

Een tweede verklaring is volgens Bredero, dat na veel discussie en proberen, in de crisisjaren de overtuiging ontstond dat een overheid een depressie diende te bestrijden. Onder andere door het op gang brengen van openbare werken (infra structuur). "Nu zou het mij niet verbazen wanneer de overheden van rijke landen de bestrijding van de armoede in de derde wereld, min of meer onuitgesproken, ook als depressie bestrijding hebben gezien en de oplossing van dat vraagstuk ook in een infrastructurele aanpak zijn gaan zoeken", aldus Bart Bredero.

POLITIEKE VOORWAARDEN

Verschillende experts hebber er volgens Bredero reeds lang op gewezen, dat vóór dat in een land aan infra- structuur voor het op gang brengen van economische ontwikkeling, gedacht kan worden, dat land aan een aantal politieke voorwaarden moet voldoen. Indien dat niet het geval is, kan de infra- structuur slechts tot een chaos leiden. Het is naar mening van drs Bredero zinloos en moet tot calamiteiten leiden, wanneer structuren uit de derde fase van economische ontwikkeling klakkeloos worden overgebracht naar landen die nog aan het begin van hun politieke en culturele ontwikkeling staan. "Dat deze vanzelf sprekende waarheid zo lang voor de industrielanden verborgen bleef en misschien nog blijft, kan alleen maar verklaard worden uit een samengaan van onachtzaamheid voor het eigen verleden, misplaatste nationale trots voor "things bigger and better" en misschien ook voor de reeds eerder genoemde hardnekkige mythe, dat rijke mensen en rijke landen precies menen te weten waarom mensen en landen arm kunnen zijn, hoe hier verbetering te brengen en het daarbij niet nodig achten de ontvangers te raadplegen.

ONDERWIJS

Tot slot van zijn lezing bracht Bredero naar voren dat het geen zin heeft om nog meer vliegvelden en kunstmestfabrieken naar derde wereldlanden te sturen, althans niet als eerste prioriteit. Daarvoor in de plaats kan men werken aan onderwijs, scholing en opvoeding om binnen het raam van de historische gegevens en mogelijkheden, ingewortelde remmingen als van de ideologie van de armoede en andere houdingen, te helpen ombuigen. Dit in de hoop dat de sociale omwentelingen, die daaruit zullen voortvloeien, zich op een vreedzame wijze, of althans met minder geweld gaan voltrekken. Dit leidt ook tot veel meer communicatie en betrokkenheid dan de aanleg van welk soort fabriek of installatie. "En waar communicatie is, blijft de dialoog, de zo noodzakelijke dialoog tussen arm en rijk, de dialoog die nu dreigt te verstommen."

Tijdens vergadering Commissie Standarisering Papiaments:

VENEZOLAAN CABRUJAS OVER INVLOEDEN AFRIKAANSE TALEN

(van een medewerker)

WILLEMSTAD - Gedurende de vergadering van de Commissie voor Standaardisering van het Papiaments werd ook een plaats ingeruimd voor een lezing van de Venezolaanse dramaturg José Ignacio Cabrujas. Hij sprak over de invloeden van de uit Afrika aangevoerde slaven op het taalgebruik in de Spaanse taal vooral in Venezuela. De heer Cabrujas zou men met Salvador Garmendia in Venezuela een fenomeen kunnen noemen. In de Venezolaanse films en de "novelas" van de televisie-stations neemt hij een belangrijke plaats in. De naam van Cabrujas is de laatste jaren verbonden aan alle belangrijke produkties.

De heer Cabrujas zei helaas het Papiaments niet machtig te zijn en daarom niet over een onderwerp van deze taal zelf te kunnen spreken. Hij wilde wel ingaan op de overeenkomstige situatie, namelijk van degenen die in Venezuela invloeden opdeden van de Afrikaanse talen.

Hij zei ondermeer: de geschiedenis van de Amerika's gaat uit van een man die op een schip staat en uitroept: "Ik zie land". Natuurlijk was dat niet het begin en je zou minstens moeten uitgaan van een man die op het strand staat en roept: "Ik zie een schip".

De talen en de kultuuruitingen uit het Afrikaans kontinent zijn in feite op het Westelijk Halfrond steeds onderdrukt. Zij kregen niet de kans om zich te ontwikkelen en toch hebben zij duidelijke invloeden gehad op de gemeenschap en op het taalgebruik.

De heer Cabrujas wees op het feit dat de tweede persoon meervoud te weten de vorm van "vosotros" geheel verdween uit de Spaanse taal op het Westelijk Halfrond. Daarnaast heeft men de letter r in zeer veel woorden vervangen door de l die meer overeenkwam met het eigen taalgebruik. De godsdienst van de negers waar duidelijke vormen van zijn overgebleven in het Caribisch Gebied en in sommige Zuidamerikaanse landen door de Spanjaarden aangeduid als "Hechiceria". Zelf wil Cabrujas de woorden "Hechicero" of "Brujo" nooit gebruiken omdat hij vindt dat dit tekort doet aan hetgeen in deze volkse godsdiensten werd uitgedragen.

Naar aanleiding van vragen uit het publiek heeft de heer Cabrujas uitgelegd dat niet al het oculte in Venezuela kwamen. Ook de "Indigenas", de Indianen hebben een eigen cultus gekend.

In het geval van de cultus van Maria Lionza is er zelfs een vermenging gekomen van de Indiaanse en de negerkultuur. In de afgelegen bergstreek van Sorte in de staat Yaracuy leeft de cultus van Reina Maria Lionza. Dit is uniek omdat dit de enige plaats is in Zuid Amerika waar zulk een vermenging plaatsvond.

Het uitspreken van een l in plaats van de r werd aangezien als een niet beheersen van de Spaanse taal. Dit is echter in veel gevallen niet waar gebleken. Men sprak de woorden anders uit maar beheerste verder de taal wel degelijk. Tenslotte zag de heer Cabrujas in het woord "estandardizacion" een vermenging van talen omdat men in het Spaans zou spreken "Unificacion" van de taal.

WILLEMSTAD - De Recherche zoekt een man, Amador S., wegens bedreiging.
Aangifte werd gedaan tegen de man door een ex-vriendin die haar relatie met Amador verbroken had. Amador die de verbreking niet kan verwerken had de vrouw bij verschillende gelegenheden met de dood bedreigd. Ditmaal was dat weer het geval. Het onderzoek wordt voortgezet.

AMIGOE ZATERDAG 10 NOVEMBER 1984

Unieke vondst op St Michiel

Oudste Caribische mens opgegraven

WILLEMSTAD — Bij opgravingen in de omgeving van Sint Michiel, stootte onlangs de aan het Archeologisch en Anthropologisch Instituut van de Nederlandse Antillen verbonden archeoloog Jay Haviser op twee menselijke skeletten. Naar het zich op het ogenblik laat aanzien, zijn deze skeletten van een dergelijke ouderdom, dat waarschijnlijk een voor het Caribische gebied unieke vondst werd gedaan.

De overblijfselen werden ontdekt bij de opgraving van een non- keramische Indiaanse nederzetting op Sint Michiel. Het betreft hier een nederzetting uit een periode waarin het aardewerk nog niet bekend, dan wel uitgevonden, was. Alhoewel de betreffende nederzetting nog niet gedateerd werd, wordt er rekening mee gehouden dat het hier gaat om een nederzetting van 4.000 jaar of ouder. Op een aantal plaatsen op Curaçao zijn dergelijke nederzettingen te vinden; één daarvan werd in de zestiger jaren reeds bestudeerd. Ook op andere eilanden in het Caribisch gebied is bewoning u deze periode bekend.

Het bijzondere van de opgraving op Sint Michiel, zijn de twee skeletten die werden aangetroffen en die klaarblijkelijk een tiener en een volwassen man toebehoorden. De tiener werd in de typerende hurk- houding begraven. Het skelet van de man werd nog niet geheel blootgelegd.

Indien aan de hand van de uiteindelijke datering vast komt te staan dat het hier inderdaad, om begravingen uit een non- keramische periode gaat -en dat lijkt het geval te zijn- is er sprake van een voor het gehele Caribische gebied zeer bijzondere vonst. Voor zover bekend zijn namelijk niet eerder menselijke resten gevonden in non- keramische nederzettingen.

De Amigoe hoopt binnenkort in de Napa uitgebreid op deze vondst van de waarschijnlijk oudste Caribische mens die werd opgegraven, in te kunnen gaan.